

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการวิจัย : การพัฒนาเสรีการค้าบริการ ชายแดนไทย-พม่า เพื่อสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน
ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา ด้านศุลกากรระนอง

ชื่อผู้วิจัย : สักพัศ แสงฉาย

ปีที่ทำการวิจัย : 2559

การศึกษการพัฒนาเสรีการค้าบริการ ชายแดนไทย-พม่า เพื่อสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา ด้านศุลกากรระนอง เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ การขยายความเชื่อมโยงทางการเปิดเสรีการค้าบริการ ชายแดนไทย-พม่า ภายใต้กรอบความร่วมมือและข้อตกลงของประเทศภูมิภาคอาเซียน ข้อตกลงการค้าชายแดนและส่งเสริมสภาพการค้าและการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวพื้นที่ชายแดน ทั้งการค้าบริการแบบข้ามพรมแดน การบริโภครบริการในต่างประเทศ การจัดตั้งธุรกิจเพื่อให้บริการ และการเคลื่อนย้ายบุคลากร รวมถึงการเปิดให้บุคลากรอาเซียนเข้ามาทำงาน โดยศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับการศึกษเชิงปริมาณ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการพัฒนาเสรีการค้าบริการ การค้าชายแดนไทย-พม่า ณ ด้านศุลกากรระนอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 399 คน ใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมรับความผิดพลาดได้ที่ 0.05 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นการพัฒนาการค้าชายแดน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการให้บริการข้ามแดน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมา คือ ด้านการบริโภครบริการในต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.80$) ด้านการจัดตั้งธุรกิจเพื่อให้บริการ ($\bar{X} = 3.69$) และด้านการเคลื่อนย้ายบุคลากร ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 4 ด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

สำหรับการศึกษาในเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม ผู้บริหารด้านศุลกากรระนอง ผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน และการเปิดเวทีประชาคมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดระนอง ผลการศึกษาพบว่า 1) การให้บริการข้ามพรมแดน ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมการขนส่งทางบก ทางเรือเพื่อรองรับการขยายเศรษฐกิจการค้าข้ามพรมแดนเพิ่มขึ้น 2) การบริโภครบริการในต่างประเทศ ควรขยายการค้าบริการกับพม่าอินเดียเพิ่มขึ้นเพื่อเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการ การค้าจากต่างประเทศมายังประเทศไทย 3) การจัดตั้งธุรกิจเพื่อให้บริการ มีการพัฒนาความร่วมมือการขนส่งกระจายสินค้าทางทะเลฝั่งอันดามันของไทย ร่วมกับกลุ่มประเทศ BIMSTEC ประกอบด้วย บังกลาเทศ ศรีลังกา อินเดีย เมียนมา เนปาล ภูฏานและไทย และ 4) การเคลื่อนย้ายบุคลากร การแลกเปลี่ยนบุคลากร รวมถึงแรงงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานร่วมกัน สำหรับการพัฒนาศักยภาพการค้าชายแดนเพื่อให้มีความได้เปรียบเชิงการแข่งขันนั้น ต้องมีการขับเคลื่อนระนองเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เน้นอุตสาหกรรมยางพารา ปาล์มและอุตสาหกรรมประมง เป็นตลาดการกระจายสินค้าสู่อินเดีย อย่างกึ่ง รวมถึงการพัฒนาพื้นที่และท่าเรือระนอง เพื่อเชื่อมโยงการค้าผ่านทางเรือไปยังประเทศในอาเซียน ภูมิภาคเบงกอล แหลมมาลายู ตะวันออกกลาง และยุโรป อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีการค้าขายระหว่างประเทศกันมากขึ้น มีการไปมาหาสู่กันได้อย่างสะดวก มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ภาษาและวัฒนธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาคและมีศักยภาพในการแข่งขันกับโลกภายนอก